

Pivókné Gajdár Klára, szaktanácsadó, tréner

Az Óvodai Nevelés szakmai – módszertani folyóirat **kettős születésnapjára!**
65. és 70.

Ezen a néven immár 65 éve jelenik meg a lap,
közvetlen elődjének - az 1948 januárjában megjelenő Gyermeknevelésnek -
évfolyamszámát folytatva
pedig már 70 éve van jelen szakmai folyóiratunk!

Az Óvodai Nevelés szakfolyóirat születésnapi köszöntőiből

Az alábbi idézetet a múlt iránti tiszteletem kifejezésére választottam:

„A múlt nem halt meg, hanem hat reánk; él testünkben, lelkünkben; egész valónk az egész múlt eredője; minden jelen pillanat magában foglalja az egész múltat, és valamit ad hozzá.”(Babits Mihály)

Jelen írásom témát érintő előzményei, hivatkozásokkal az Óvodai Nevelésben való közlések lapszámaira:

"Múltidéző kirándulás az Óvodai Nevelés lapjaiban" címmel 2010-ben újtára indítottam egy rovatot a lapban, melyhez akkor 1956-tól 1962-ig lapoztam át az Óvodai Nevelés összes számát, és az értékes-érdekes tartalmakból készítettem az óvodai életet máig is meghatározó gondolatokból összeállításokat.

- A bevezető első írása lap 2010. októberi számában jelent meg. Ezt követően havi rendszerességgel kerültek közlésre az évfolyamok tartalmi kiemelései:
- 1956– 2010. novemberben,
- 1957 1./ 2. rész 2011. januárban-februárban,
- 1958 – 2011. áprilisban,
- 1959 1./ 2. rész 2011. május-júniusi összevont számban, és szeptemberben,
- 1960 1./ 2. rész 2011. októberben-novemberben,
- 1961 1./2. rész 2012. januárban-februárban,

- 1962 1./2. rész – 2012. márciusban-áprilisban.
- Lapunk Óvodai Nevelés néven való megjelenésének 60 éves, a Gyermeknevelés jogutódjaként megtartott folytonosságot tekintve a LX. évfolyamszám jubileumi köszöntésére készítettem emlékező írást „Az Óvodai Nevelés szakmai-módszertani folyóirat kettős születésnapja” címmel, mely a lap 2013. januári számában olvasható.
- Elkészítettem az Óvodai Nevelés 60-as tablóját is, melyre az 1953 – 2012 közötti időszak januári számainak borítóképei kerültek, és a folyóirat 2013. márciusi számának tüköroldalán jelent meg.

Laptörténeti „kutatást” is végeztem, kigyűjtöttem a folyóirat gondozásával, kiadásával, szerkesztésével, árával kapcsolatos adatokat, különös tekintettel a szerkesztők név szerinti említésére, illetve a lap minisztériumi támogatásainak alakulására (teljes terjedelemben megtalálható a www.ovi-suli.hu honlapon)

A lap főszerkesztői, felelős szerkesztői:

- **Szabadi Ilona**, 1957-75-ig
- **Kovácsnai Józsefné**, 1975-91-ig
- **Majorosné Kállai Edit**, 1991.7. számától – 1994-ig
- **dr. Páli Judit**, 1994. 7. számától
- **Zsoldos Z. Julianna** 2008-ig
- **Körmöci Katalin**. 2008.1. számától

Az Óvodai Nevelés ünnepi évfordulóinál idáig kizárólag az 1948-tól való jogutódlás következményeként szerepeltetett évfolyamszámot vették figyelembe.

A lap XXV. évfolyamának köszöntésében – az 1972/1. számban Petró András a Művelődési Minisztérium Általános Iskolai osztályvezetője így ír:

*„Hozzáértő neveléstörténészek bizonyára feldolgozzák majd a folyóirat első 25 évét, megrajzolják a lap útját, számba veszik eredményeit, sikereit, kimutatják hol és miben tévedett, mikor volt útmutató, mikor csupán az események regisztrálója. Meg kell ezt tenni azért is, mert ezzel nem egyszerűen egy pedagógiai lap munkáját értékelik, de óvodatörténetet is írnak, az óvoda fejlődését, az óvónők megváltozott helyzetét, szerepét, tudatuk, pedagógiai és politikai fejlődésük útját is megmutatják. Mert ez a lap **fórum** is volt (és ma is az!), ahol az óvónők szólhattak, vitázhattak, és **eszköz**, amelynek segítségével a pedagógusok e fontos rétege kapcsolódhatott a közoktatás egészéhez, a társadalomhoz, és **fegyver** is, amellyel ügyükért, az óvodákért harcolt, és **segédeszköz** is a szakmai, módszertani felkészülés, a korszerű nevelési eszközök és eljárások ismertetésében.*

*...**Ahogy az óvónőkről elmondhatjuk, hogy fontos és értékes réteget jelentik a nagy pedagógus közösségnek, úgy az óvodákról is, mint a közoktatás rendszerének szerves részéről, a 3 – 6 éves gyerekek nevelésére hivatott pedagógiai intézményéről kell beszélnünk. Az óvoda jelentőségét és fontosságát ma senki sem vonhatja kétségbe!***

*... Az óvoda iskolaelőkészítő tevékenysége nálunk is, ahogy a világon mindenütt, az egyik legfontosabb közoktatáspolitikai feladat. Az óvoda iskolaelőkészítő szerepéről folyó vitákon, megbeszéléseken gyakran támad félreértés is. Sokan gondolkodnak erről úgy, hogy az ismeretek szaporítását jelenti, mintegy az általános iskola meghosszabbítását lefelé. **Ezzel a felfogással így nem lehet egyetérteni.** Az óvoda nem az ismeretnyújtással, nem a kisgyerekek túlterhelésének kíván az iskola segítségére lenni, hanem a közösségi neveléssel, gondolkodásfejlesztéssel, a tanulás megtanításával készít elő az iskolára. Maga az a tény, hogy a gyerek megszokja a közösséget, megismerje a rendet, az elemi*

magatartási formákat, egészségügyi követelményeket, minőségi különbséget jelent az óvodába járó és az óvodán kívül maradt gyerek között.”

A lap XXX. évfolyamának köszöntésében – az 1977/1. számban dr.Hanga Mária az Oktatási Minisztérium miniszterhelyettese ezeket írja:

„Köszöntöm azokat, akik e három évtized alatt írták, szerkesztették a lapot. Üdvözlöm az olvasókat, az óvónőket, a pedagógustársadalom fontos és értékes tagjait, akik cikkeikkel, javaslataikkal vitapartnerei, segítői a szerkesztőségnek...

...Az Óvodai Nevelés megjelenésétől kezdve fontos szerepet tölt be a szocialista óvodapedagógia népszerűsítésében, az óvodai alapdokumentumok előkészítésében és a megvalósítás elősegítésében.

... Az évek folyamán az Óvodai Nevelés nem egyszer tűzte napirendre az óvoda és az iskola közös gondjait. A két intézmény együttműködésének kezdeményezése ma is nagyon hasznos. A tankötelezettség teljesítésének ügyét viheti előbbre, a hátrányos helyzetű gyermekek kudarcait csökkentheti, ha minél többen részesülnek a személyiségfejlesztő óvodai nevelésben...

...Kérem, hogy az Óvodai Nevelés, a maga eszközeivel a jövőben is segítse az óvodát és az iskolát is abban, hogy megkönnyítse az átmenetet a két intézmény között. **Az óvodai program világosan megfogalmazza, hogy az óvodába járó gyermek iskolára előkészítéséért az óvoda és a család együttesen felelős...**

...Az eddig elért eredmények mindannyiunkat további erőfeszítésekre köteleznek. A ránk váró feladatok megvalósításához kérem az Óvodai Nevelés szerkesztőségének – munkatársainak és valamennyi szerzőjének további segítségét. Legyenek a jövőben is előmozdítói az óvodai nevelés, az alkotó nevelői eljárások továbbfejlesztésének. Ehhez a munkához kívánok valamennyiünknek vállalkozó szerzőket, sikert és sok örömet.”

A lap XXXV. évfolyamának köszöntésében – az 1982/1. számban P. Kovács Imre így fogalmaz:

„Ez év januárjában 35. évfolyamába lépett az Óvodai Nevelés, a magyar óvodapedagógusok népszerű folyóirata. A népszerű jelző ne tévesszen meg bennünket! Nem olcsó szórakoztatást minősítünk vele, gondolati felszínességet, vagy mindenáron való sikerhajhászást, ez a szó a széleskörű társadalmi elismerés kifejezője. Azt tükrözi, hogy a lap igazi, kézzelfogható segítséget nyújt az óvónőknek a mindennapi nevelőmunkájukhoz, ezért olvassák oly sokan. **A húszeszes példányszám arról tanúskodik, hogy az Óvodai Nevelés napról napra ott van szinte valamennyi óvónő kezében...**

...A megnövekedett feladatok megoldásához az óvónők évek óta nagy segítséget kapnak az Óvodai Neveléstől. Tájékozódhatnak a lapból a szocialista óvodapedagógia új elgondolásairól, a tudományos kutatás eredményeiről, a folyóirat ötleteket kínál és modellt nyújt a gyakorlati megvalósításhoz, mindamelllett figyelemmel kíséri az óvodáskor előtti nevelést is, valamint az iskolára való felkészítés szerteágazó tennivalóit. Eredményeink nemcsak az óvónőket kötelezik további erőfeszítésre, hanem az Óvodai Nevelés szerkesztőit is: színvonalas segítséget kell nyújtaniuk a jövőben is az óvodai nevelőmunka továbbfejlesztéséhez, a nagy múltra visszatekintő hagyományok szellemében. A 35. esztendő küszöbén kívánunk ehhez erőt és egészséget a szerkesztőségnek.”

A lap XL. évfolyamát – az 1987/1. szám teljes terjedelmében ünnepelte:

Pető Ágnes – Művelődésügyi Minisztérium -Negyvenéves az Óvodai neveléscímű írásából: „Az óvodai nevelők folyóirata fennállása óta többféle igényt, kérést igyekszik kielégíteni. Ennek érdekében

figyelemre méltó és hasznos rovatokat indított útnak. A felkínált tartalomból bőven válogathat az olvasóközönség.

... Nem célja az uniformizálás, hanem többféle megoldásról tájékoztatva, eligazodást nyújtva ad támpontot a gyermekek fejlesztéséhez legcélravezetőbb út megtalálásához. Óvodavezetőink is biztos bázisként építhetnek cikkeire, amikor gondjaikban segít eligazodni, hiszen az évek múlásával egyre összetettebb és sokrétűbb feladatokkal kell megbirkózniuk. Az óvodai szaktanácsadók is mindig meríthetnek munkájukhoz megszívlelnivalót, ezért is szívesen forgatják e szaklap oldalait.

... A különféle munkaterületen dolgozó szerzők tolla nyomán megszülető, más-más szakértelmet magába rejlő írások közlése nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az óvodai nevelők egy-egy kérdést, nevelési problémát, illetve helyzetet szélesebb látókörrel igyekezzenek megközelíteni. Ezek az írások azt is segítették, hogy gyakorlati munkájuk során mind többen felismerjék azokat a tennivalókat, amelyek megoldásán munkálkodni nemcsak lehetséges, de szükséges.

... A négy évtized során e szaklapunknak lépést kellett tartania az óvodák mennyiségi és tartalmi követelményeivel. Munkájukat jelentős mértékben befolyásolta az óvodai nevelés fejlődése. Ez idő alatt az óvodás gyermekek aránya meghaladta a 90%-ot, és így az óvoda természetszerűen szélesebb hatósugarú intézménnyé vált, mint a korábbi években volt. Ezzel együtt megnövekedtek a pedagógusokkal szembeni elvárások is. Ezért meggyőződésem, hogy az önmagát folytonosan tökéletesíteni akaró, a gondokkal bátran szembenéző, **a pedagógustársadalom megbecsült tagjai sorába tartozó óvónők** nem mellőzhetik a gondolatok mind szélesebb körben hasznosítható terjesztésének azt az útját, amit a lap nyújt.”

Szabadi Ilona – Néhány év a négy évtizedből című írásában az 1948-52-ig megjelent *Gyermeknevelés* lap öt esztendejének történetét mutatta be.

Dr. Mészáros István – ELTE egyetemi docens, a neveléstudományok kandidátusának *Óvodatörténet az Óvodai Nevelés* című írásából:

„1948 januárjában jelent meg a *Gyermeknevelés*, a *Pedagógusok Szabad Szakszervezete* óvónői tagozatának lapja, amely 1951-től a minisztérium óvónői szaklapjává vált. **1953-ban vette fel az Óvodai Nevelés nevet.** Óvodai szaklapunk tehát 1987-ben negyvenedik évfolyamába lép. Négy évtizeden keresztül megjelenő lapszámait ma már a magyar óvodatörténet részévé váltak. Pontosan tükrözik ezt a sok-sok változást hozó, sikereket és kudarokat, tévedéseket és helyes döntéseket egyaránt produkáló korszakot, a mai és a későbbi óvodatörténeti kutatók számára elsődleges forrásul, adatbázisul szolgálva.

...Lapjait forgatva pontosan feltérképezhető a hazai óvodapedagógia tartalmának alakulása e forrongó évtizedekben, de bepillantathatunk – képeken és írásokon keresztül – a korabeli óvodák életébe, megismerhetjük az óvónők hétköznapi munkáját, az óvodás gyerekek mindennapjait.

Kiemelkedő óvodatörténeti forrásértéke van tehát ezeknek az évfolyamköteteknek.

...A hazai társadalmi megújulást híven tükrözte az *Óvodai Nevelés* 1957-tel kezdődő új korszaka. A szerzők részben még régi beidegződésektől befolyásolva, részben új, a hazai realitásokat figyelembe vevő felfogás alapján fogalmazták meg már gondolataikat a megvalósítandó szocialista óvodapedagógiáról. A hazai óvodapedagógiai elmélet e lassú tisztulási folyamatának alakulása, megtorpanásai és eredményei, sikerei egyaránt nyomon követhetők a lapban. A felszabadulás utáni magyar óvodapedagógia nagy egyéniségeinek életműve ekkor teljesedett ki, - ennek is hű tükrökre a folyóirat. Az *Óvodai Nevelés* további történetében fontos szerepet kaptak az évfordulók, ezek kapcsán értékes óvodatörténeti tanulmányok is közlésre kerültek a lapban.

- **1958-ban emlékszám jelent meg „A magyar óvodák 130 éves évfordulójára”.** Ebben szövegek, képek, dokumentumok mutatták be a reformkor, azután a tanácsköztársaság, végül a felszabadulás utáni ország óvodáinak helyzetét.

- **1961-ben az augusztusi szám** külön mellékletben látott napvilágot, ebben Brunszvik Teréz halálának 100. évfordulójára emlékezve, vele kapcsolatos dokumentumokat gyűjtöttek össze és adtak közre a szerkesztők.
- **1968-ban** mind az első magyar óvoda megszervezésének 140. évfordulójára, mind pedig az 1868-i népoktatási törvényre emlékeztette olvasóit a lap
- **1975-ben** Brunszvik Teréz születésének 200 éves jubileuma alkalmából részletes beszámolót közölt a lap a székesfehérvári óvodatörténeti tudományos ülésről, s közreadta Vág Ottó tanulmányát (Brunszvik Teréz és az óvodaiügy Európában).
- **1978-ban** viszont a teljes anyagát közölte a folyóirat annak a budapesti tudományos felolvasó ülésnek, amelyet az 1828-i első magyar óvoda alapításának 150. évfordulója alkalmából tartottak.
- Érdekes színtöltja az Óvodai Nevelés közelmúltbeli történetének az 1977-es évfolyamban olvasható szemelvényt: válogatás a lap hasábjain 1950 óta lezajlott vitákból „Ezt írtuk” címmel. Ilyen témák felidézésére került sor: Büntessen-e a közösség?, A játék, A foglalkozási vázlat, Az óvoda és az iskola kapcsolata, stb. Hasonlóan kedvezően színezte a lapszámok egymásutánját az 1982-i júniusi szám ezzel a címmel: „Adalékok a magyar óvoda történetéből a dokumentumok tükrében”. A szerzők érdeklődése ebben az időben már a magyar óvodatörténet számos „fehér foltjára” kiterjedt.....Jóleső változatosságot hoztak a lap tematikájában azok a hosszabb-rövidebb ismertetések, amelyek egy-egy óvoda történetébe világítottak be.

Végig tekintve a jelenbe ért Óvodai Nevelés történetének korszakait, végiglapozva a négy évtized egyes lapszámait megállapítható: fontos feladatot teljesített (és teljesít) a lap, amikor helyet ad egyre bővülő terjedelemben az óvodatörténeti témáknak, az óvodatörténettel, főként a magyar óvodatörténettel foglalkozó cikkeknek, tanulmányoknak, beszámolóknak, híradásoknak. Ez annál is jelentősebb tény, mivel – köztudomású – **az Óvodai Nevelés alighanem az egyedüli fóruma az óvodatörténeti publikációknak** (más pedagógiai szaklapok nem közölnek ilyen tárgyú írásokat, nagy ritkán találkozunk csupán az óvónőképző intézetek tudományos közleményeit tartalmazó kötetekben, évkönyvekben ilyeneket).

Ha tíz esztendő múlva – a magyar óvodai szaklap fél évszázados múltját értékelve – az akkori krónikás majd újra áttekinti és elemzi a lap történetét, benne az óvodatörténeti publikációkat, örvendetes lenne, ha azt állapítani meg: a 20. századi – a felszabadulás előtti és utáni – magyar óvodatörténeti kutatások értékes eredményei bőven olvashatók a lapban.”

Kósáné dr. Ormai Vera – pszichológus, ELTE pszichológiai Intézet: Negyven év a pszichológia és az Óvodai Nevelés kapcsolatábancímű írásából:

„Lapunk az eltelt négy évtized alatt arra törekedett, hogy minél több segítséget adjon a nevelőknek, hogy az óvodai élet mindennapjaiban felismerjék a „háttér” történéseket, hogy minél inkább képesek legyenek figyelmüket ráirányítani a játékban, a társas-közösségi megnyilvánulásokban, vagy a tanulásban kifejeződő pszichikus folyamatokra és ezek szerepére a gyerekek fejlődésében. A tanulmányok olvasásakor világossá vált számomra, hogy a pedagógiai tennivalók és ezek pszichológiai összetevői nem választhatók el egymástól. A lap egésze azt sugallja, hogy a nevelőmunka összefonódik a fejlesztés alapjául szolgáló belső pszichikus feltételekkel és a hatására alakuló gyermeki sajátosságokkal. Bármely témáról szövegezzünk – legyen az matematikai foglalkozás, az önkiszolgálás, a közösségi nevelés, és egyéni bánásmód vagy az iskolába lépés – a nevelési feladatok és a gyermekek pszichikus jellemzőinek kölcsönhatásáról van szó. Egy pedagógiai folyóirat akkor teljesíti funkcióját, ha „üzenete” az olvasók számára gyakorlati munkájukkal összhangban van, ha a

közlemények rendszeres olvasásakor az a következtetés fogalmazható meg, hogy a pszichológiai kérdések a nevelőmunkába szöveődve, annak szerves részeként nyerik el valódi jelentőségüket.

1971 januárjában önálló nevelépszichológiai rovatot indítottunk „Megismerni, fejleszteni” címmel. A rovat első tanulmányát Kovásznai Józsefné és Szabadi Ilona írta. Az eltelt másfél évtized alatt a rovatban összesen 157 írás jelent meg. 1975-től az iskolába lépő gyerekek óvodai jellemzési lapja kapcsán az óvoda-iskola átmenet kérdéseivel foglalkoztunk.

A folyóirat negyven éves történetét pszichológus szemmel áttekintve elmondhatjuk, hogy lépést tartott a tudomány fejlődésével és az óvónők pszichológia iránti érdeklődésének és tájékozottságának szélesítése útján eredményesen járult hozzá a nevelőmunka gyakorlatban való alkalmazásához. Az elméleti kérdések elemzése, a kutatási eredmények közlése, a vitaként felvetett problémák egyaránt arra ösztönözték az óvónőket, hogy tevékeny részeseivé és aktív alakítóivá váljanak az óvodai nevelés történetének.”

Knollné dr. Pereszlényi Éva–óvodai vezető szakfelügyelő, FPI: *Ünnep hétköznapi gondolatok*alcímű írásából:

„Tallózva a lap egye számainak hasábjain, a több évtizedes históriában mennyi-mennyi gond rejlik, s előttünnek fordulók, buktatók, visszalépések és tisztes eredmények, jelentős előrelépések. Az óvodai nevelési módszerek kialakítása, csiszolása ugyanis hosszú, állandóan változó folyamat, s nem vezényszó kérdése. Mindezt a lap – úgy érzem – hűen tükrözte, a konfliktusokkal, kudarcokkal és sikerekkel teli évek, évtizedek hű krónikása volt, s az ma is. A Fővárosi Pedagógiai Intézetben évente 960-1000 óvónő továbbképzését végezzük. E munkánkat el sem tudjuk képzelni szakmai lapunk nélkül. Az Óvodai Nevelés ugyanis ezernyi jó lehetőséget kínál az alkotó szellemű vitákhoz, a szakmai gondok, problémák elemzéséhez, a tematikus gyűjtőmunkához, hogy csupán néhányat említsek. A jubileum alkalmából megkérdeztem 200 óvónőt, tanfolyami hallgatót, hogy mi a véleménye a lapról, miben segíti munkáját? Sportnyelven szólva, a dobogó legfelső fokára a „Megismerni, fejleszteni” rovatot tették, a tetszési sorrend a rovatok között továbbá így alakult: „Gyerekszáj” – „Külföld” – „Tapasztalni, megfigyelni” – „Továbbképzés” – „Olvasóink írják” – „Ismerkedjünk” – „Neveléstörténet” – „Könyvek”.

Arról sem szabad elfelejtkezni, hogy egy ilyen szakmai lapnak elsődrendű kötelessége a pályakezdekők segítése, hiszen kiknek lehet nagyobb szüksége útmutatásra, segítségre, mint azoknak, akik első lépéseiket teszik a pályán, telve szorongással, ezernyi kérdőjellel, de a bizonyítani akarás türelmetlenségével. S a fiatalok mellett kötelességemnek érzem szólni a nyugdíj előtt álló kollégáinkról, kiknek életéről, munkájáról hű képet kaptak mindazok, akik olvasói voltak a lapnak. Adjon helyet a lap egy életen át szerzett gazdag tapasztalatainak, gondolatainak. Adjon hírt, útmutatást mindabban, ami korszerű, amit követni helyes. Tájékoztasson őszintén szakmánk vitáiról, köztük az elfogadott, helyesnek tartott irányítási módszerekről. A nevelőtestületekben végzett eredményes munka ugyanis elképzelhetetlen nyílt légkörű eszmecserék, korszerű elveken nyugvó vezetés nélkül. Legyen lapunk erőteljesebben az óvodavezetési, a szaktanácsadói módszerek fóruma, legyen mindannyiunk közös munkájának igaz, hű krónikása.”

A jubileumi számban olvashatók még a következő írások: dr.Vincze Tiborné: *Hogyan segítette felügyelői munkámat az Óvodai Nevelés és mit várok a jövőben?* Takács Éva: *Képzeltbeszélgetés az Óvodai Neveléssel*, Rózsa Györgyi: *Mi újság az újságban?* Kovásznai Kató: *Ezt olvastuk*, Ü. Hornyák Mária: *Emlékünnepség Martonvásáron*, dr.Kelemen Elemér: *Brunszvik Teréz halálának 125. évfordulója* alkalmával rendezett kiállítás megnyitója.

A lap L. évfolyamának köszöntésében – az 1997/6. számban dr.Kelemen Elemér, a Budapesti Tanítóképző Főiskola főigazgatójának gondolataiból:

„A magyarországi óvodáztatás viszonylag rövid, 1828-tól, **Brunszvik Teréz** budai óvodaalapításától datálható története látszólag kicsiny, de rendkívül fontos fejezete az intézményes nevelés ezeréves hazai történetének. E történet több mint kétharmadát szerencsésen végigkísérte, hogy volt és van megbecsült orgánuma a kisgyermekneveléssel hivatásszerűen foglalkozó szakembereknek. A Kisdednevelés a kétszeri „kényszerszünet” (1920-1924 és 1944-1947) ellenére 1879. óta jelen volt a magyar óvodák és óvónők életében; szellemisége – ideig-óráig – folytatódott a Gyermeknevelés és – meggyőződésem, hogy különösen napjainkban – folytatódik az Óvodai Nevelés szakmai értékeket közvetítő, szemléletformáló tevékenységében.

*Az ötvenéves laptörténet köznapi hősei: a gyakorló óvónők. Úgy vélem, máig érvényes tanulság, hogy az ő érdeklődésük, figyelmük és részvételük őrizte meg a legkritikusabb években is a szakma számára a folyóiratot, az **1953-ban címet váltó – és a folyóirat-rangot is vállaló – Óvodai Nevelést.***

Az Óvodai Nevelés közelmúltbeli évfolyamait lapozgatva jóleső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy a lap a rendszerváltozásnak – olykor az óvoda társadalmi funkcióját is megkérdőjelező – politikai vitái közepette öncsonkítás nélkül meg tudta őrizni az előző évtizedek kikristályosodott értékeit. A korszerű, pszichológiailag és szociológiailag megalapozott, az egyéni bánásmód és az együttnevelés szempontjaira egyaránt érzékeny pedagógiai felfogást, az elmélet és a gyakorlat szerencsés egyensúlyát, a történelmi és a nemzetközi tapasztalatok iránti érdeklődést és az olvasókkal – egyben szerzőkkel – való eleven kapcsolatot.

Az Óvodai Nevelés a hazai kisgyermeknevelés nemzetközi mércével mérve is rangos, vezető orgánuma, a hazai kisdednevelési szakirodalom több mint másfél évszázados hagyományainak, lap-elődjeinek, kitüntetetten a Kisdednevelésnek méltó örököse. Ilyen értelemben állítom: ez az ötven év voltaképpen már csaknem százhusz, ami, természetesen, egy hölgy-folyóirat esetében akár le is tagadható. Ám legyen akárhányadik ez a születésnap, az olvasók és a szerzők nevében is szívből kívánok további sikeres, szakmailag hasonlóképpen termékeny éveket, évtizedeket.”

A lap LX.évfolyamát az 2007/1. szám szintén teljes terjedelmében ünnepelte: Zsoldos Z. Julianna felelős szerkesztő.

„Pillanatképek a 60 éves Óvodai Nevelés történetéből” című írásában bemutatja a lap múltját, felsorolja elődeit, majd több részletet idézett Szabadi Ilona: *Néhány év a négy évtizedből* című emlékezéséből, mely a lap 1987/1. számában jelent meg, illetve dr.Kelemen Elemér: *Az Óvodai Nevelés ötven éve* című köszöntőjéből, mely a lap 1997/6. számában található. A felelős szerkesztő ezeket írta: „Az Óvodai Nevelés 1989 utáni lapszámainak értékelése még korainak tűnik. Visszatekintve annyi elmondható, hogy a módszertani szabadság szinte mámoros állapotában is igyekezett autentikus forrásból meríteni, és az újra felfedezett pedagógiákat (Freinet, Waldorf, Montessori, stb) a már folyó kísérleteket (JMK, Gáspár László óvodaiskola programja, Mályva program, DOB program, Óvodai nevelés játékkal-mesével, stb.), az induló mozgalmakat (néphagyományörzés, környezetvédelem, idegen nyelvi nevelés, vegyes csoportban folyó nevelés, integráció, nemzetiségi óvodák, stb) a legfelkészültebb szerzők tollából jelentette meg. A heves pedagógiai viták, a pszichológiai írások mederbe terelték a szélsőségeket, és az Országos óvodai nevelési program megjelenése, a helyi programok kidolgozása, a minőségbiztosítás munkája során az óvodák nagy része megtalálta a saját útját. Az óvodapedagógia nagy lépéseihez, eredményeihez, a

maga módján igyekezett a lap pártatlanul, ám mindig a minőséget szem előtt tartva tájékoztatást adni.”

Ennek a lapszámnak a többi írása is a múltra emlékeztetett, az alábbi cikkek olvashatók: *Óvónői eskü a múlt században, Új óvoda nyílt 1900-ban Szegeden, Egy somogyi óvónő visszaemlékezései, Cibakháza címzetes óvónője, A Kék csillag óvoda hétköznapijai, Óvónő volt a nagymamám, Nevelési gondok 1958-ból, Éppen úgy, mint máskor, Óvodai hungaricum, A játék és a játszás fővárosi színterei* címmel.